

VIDEO TRANSCRIPT: Minnesota's New Education Commissioner

(Karen)

ဟဲလိန်, ယမ္မာ့ဝဲဒန်နတန်ကူဘန်ကူဘန်သ့အခိန်မံးရှာန်နာန်အသီတဂါဒီးယမံးမုာ်ဝဲဒန် Heather Mueller နှံလီၤ.

အခိန်ထံးနှံ, ယအဲဒ်ဒီးစံးဘျူးဘန်ဝုဒ်ခိန် Tim Walz ဒီးဝုဒ်ခိန် Peggy Flanagan လာအဟ့ၣ်ယဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လာတၢ် ကတီခိန် ရိန်မဲဝဲဒန်မံနံနံစိထုတ်တၢ်ကူဘန်ကူဘန်သ့အဝဲကျိလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်အကါဒိန်တခါအံၤအကတီၢ်နှံလီၤ.

စးထီၣ်လၢယအိၣ်ဖျဲၣ်ထီၣ်လံၤလံၤ, တၢ်ကူဘန်ကူဘန်သ့ကဲတၢ်လံၤတၢ်အကါဒိန်တခါလၢအဘၣ်ထွဲဒီးယတၢ်အိၣ်မူနှံလီၤ. ယမိၢ်ယပၢ်တဖၣ် မ့ၢ်သရၣ်သရၣ်မုၢ်သိၣ်လိတၢ်လၢပုၤတဝါအခါလုၣ်လၢအအိၣ်လၢတၢ်လီၤလၢယအိၣ်ဖျဲၣ်ထီၣ် Yuma, အၣ်ရံၣ်စိနံဒီးအဝဲသ့ၣ်ဆီၣ်ထွဲယၤ ဖဲယတဲဘၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢယအဲဒ်ဒီးယီၢ်အဝဲသ့ၣ်အခိန်လီၤဒီးမၤလိတၢ်လၢတၢ်ကကဲထီၣ် သရၣ်တဂါဖဲ Mankato ကီၢ်စဲၣ်အဖျဲၣ်စိမိၤနှံလီၤ.

တနံၤဃီစးထီၣ်ဖဲယစံၣ်လီၤလၢကဘီယူၤလၢအစီၢ်လီၤလၢမံနံနံစိထုတ်အပူၤနှံယသ့ၣ်ညါဝဲဒန်လၢတၢ်လီၤအံၤကကဲထီၣ်ယတၢ်အိၣ်တၢ် ဆိးအလီၢ်နှံလီၤ. မံနံနံစိထုတ်မ့ၢ်တၢ်လီၤလၢယမၤလိန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဒီးကဲထီၣ်သရၣ်တဂါ, မါတဂါဒီးမိၢ်တဂါနှံလီၤ.

ဖဲအပူၤကွံာ်နံနံ, ယဖီၣ်လိာ်စုမၤသကိးတၢ်ဒီးမံနံနံစိထုတ်ကွီတဖၣ်, သရၣ်သမါတဖၣ်, ဟံၣ်ဖဲဃီဖိတဖၣ်ဒီးကွီဖိတဖၣ်လၢပတၢ်လဲၤခီဖျိကွံာ်ဆၢၣ် မဲာ်ဝဲဒန် COVID-19 အတၢ်ဆါသကြိၣ်နှံလီၤ. ယထံၣ်ဘၣ်ဒီးလဲၤခီဖျိဘၣ်တၢ်တၢ်လၢပတၢ်ကူဘန်ကူဘန်သ့အသန့ဘၣ်ကွံာ် ဆၢၣ်မဲာ်ဝဲဒန်လၢတနံၣ်လၢယုာ်ဒီးသုဝဲဒန်ခဲလၢနံလီၤ. လၢတၢ်လဲၤခီဖျိခဲလၢနံအပူၤ, မံနံနံစိထုတ် အတၢ်သးစွဲကတုၤအံၤအိၣ်ဖျိထီၣ်ဝဲ ဒန်နှံလီၤ.

ယဟံကဖၢလၢယသးဒိန်ဒိန်ကလဲာ်လၢပကွီအပူၤတဝါဖိကိးဂါဒီးဒီးတဂါစုာ်စုာ်အဖီခိန်လၢအဟ့ၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဆၢကတီၢ်ဒီးအတၢ်ထဲးဂံၢ် ထဲးဘါဆူညါလၢတၢ်ကမၤလီၤတၢ်ကွီဖိကိးဂါဒီးအိၣ်ဒီးခွဲးယာ်ဒီးတၢ်ကမၤန့ၢ်သ့အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ကူဘန်ကူဘန်သ့နှံလီၤ. ပဟံကဖၢ လၢယသးလီၤဆီဒ်တၢ်လၢပကွီဖိတဖၣ်လၢအမၤဘၣ်လိာ်အသးဒီးတၢ်အိၣ်သး, လၢတၢ်အိၣ်သးအါမံၤအပူၤ, လဲၤခီဖျိကွံာ်တၢ်တၢ်တဖၣ် လၢအကဲထီၣ်ဝဲဒန်လၢတနံၣ်အံၤနှံလီၤ.

ဒ်ပုၤမံနံနံစိထုတ်ဖိအါဒ်အါဂါမၤန့ၢ်ဘၣ်ကသံၣ်ဆဲးဒီးသၢတၢ်ဆါအသိး, ယယနီၢ်ကစၢ်ဒ်ယဲ, ဒ်ဝုဒ်ခိန် Walz အသိး, အိၣ်ဒီးတၢ်ထံၣ်တၢ် လၢအဂ့ၤတကပုၤတၢ်ပလီၢ်ပဒီးဒီးတစံးလၢပတၢ်အိၣ်သးဂ့ၤထီၣ်လံၤဘၣ်နှံလီၤ. ဖဲပကလိာ်ပလီၢ် ပဒီးဒီးပသးမ့ၢ်လၢ COVID-19 အံၤဆဲးရၤလီၤဒီးအသးလၢပပုၤတဝါအကျါအယိ, မံနံနံစိထုတ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဝဲကျိဟ့ၣ်လီၤတၢ်နံလီၤ လၢပကဟံပကွီအပူၤ တဝါဆူၣ်ဆူၣ်ချ့ဒ်လဲာ်နှံလီၤ.

လက်ခံခြင်းထမ်းတမ်းသီးသီးတပ်သွက်ဆွဲတပ်,တပ်သွက်ဆွဲတပ်မင်းခိုအတပ်အိတ်စီစဉ်အမဲင်ညါ,ပသုတ်ညါဝဲဒတ်လတ်ဖျိတ်နိတ်ကျါဘာမဲင်ဒီးတပ် ဒီသဒါမဲင်သတ်တဖန်နုတ်မၤစုၤလီၤတပ်ဆါအတပ်ရၤလီၤအသးလၢကွဲအပူၤသ့န့ၣ်လီၤ. ဒီးခိဖျိတ်ဟ့ၣ်လီၤ COVID-19 အတပ်မၤကွဲ လၢတလိတ်ဟ့ၣ်အပူၤလၢမံၣ်န့ၣ်စိထုတ်ဖဲခဲလက်အဂီၢ်,ကွဲဖိတဖန်ဒီးကွဲအပူၤမၤတပ်ဖိမၤကွဲအသးခဲအံၤခဲအံၤသ့ဝဲဒတ်လတ်ကဟ်ကတီၢ် တပ်ဆါအတပ်ရၤလီၤအသးတချးအကဲထီၣ်-လီၤဆီဒတ်တပ်ဖဲတပ်ဆါတမံၤမီၤအကလုာ်လၢအဂၤအါထီၣ်လၢပပူၤတဝါတဖန်အပူၤအခါ န့ၣ်လီၤ. ဝုၢ်ခိတ် Walz အံၤဟ်တပ်အခိတ်သ့ၣ်လၢကွဲအပူၤမၤတပ်ဖိဒီးတပ်ကွဲထွဲကဟ့ၣ်ကဟ်ဖိသ့ၣ်အပူၤမၤတပ်ဖိတဖန်လၢအကဒီးန့ၣ်ဘၣ် COVID-19 အကသံၣ်ဆဲးဒီသဒါတပ်ဆါလၢညါန့ၣ်လီၤ.

ကတီၢ်အံၤ - မံၣ်န့ၣ်စိထုတ်ကွဲခဲလက်န့ၣ်အိတ်ဒီးတပ်ဃုထုခွဲးယာ်လၢအကဟ့ၣ်တပ်မၤလိမၤဒီးလၢမဲင်သကိးမဲင်လၢကွဲအပူၤဆူအဝဲသ့ၣ်အ ကွဲဖိတဖန်အဂီၢ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်မၤခိတ်ခါပတီၢ်ဆူညါလၢတပ်ကဟ်အဝဲသ့ၣ်အပူၤတဝါပူၤပူၤဖျဲးဖျဲးသ့ဝဲဒတ်အခါန့ၣ်လီၤ. ပသုတ်ညါဝဲဒတ်လၢကွဲ ကိးဖျါဒဲးန့ၣ်အိတ်ဒီးတပ်လိတ်ဘၣ်,တပ်တၢ်တၢ်ဒီးခွဲးယာ်တဖန်လၢအတဒ်သိးလိာ်အသးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတပ်န့ၣ်အယီ, ကွဲအကီၢ်ရဲၣ်ခဲလက် ဒီးခွဲးထုတ်အကွဲခဲလက်အိတ်ဒီးတပ်ရဲၣ်တပ်ကျဲၤလၢအဒီးသန့ထီၣ်လၢလိာ်ကဝီၤဒီးနီၢ်တဂၤစုာ်စုာ်အဂီၢ်လၢတပ်ကဟ်သရဲၣ်သမါတဖန်, ပုၤမၤတပ်ဖိ, ကွဲဖိတဖန်ဒီးဟံၣ်ဖိမီၤဖိတဖန်ပူၤပူၤဖျဲးဖျဲးဖဲဟ့ၣ်ထီၣ်တပ်မၤလိမၤဒီးအသ့ကျိၤကွဲအါခါမ့တမ့ၢ်တပ်သိတ်လိလၢနီၢ်ကစၢ် မဲင်သကိးမဲင်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲတပ်ရဲၣ်တပ်ကျဲၤတခါစုာ်စုာ်ကအိတ်ဖျါလီၤဆီလိာ်သးတဆဲးတကွဲအခါဒတ်လဲာ်, ကွဲလၢအဟ့ၣ်မဲင်သကိးမဲင်တပ်မၤလိကဘၣ်-

- ဟ်ကွဲဖိတဖန်လၢကရူၢ်ဆဲးဆဲးဖိလၢအအိတ်တပူၤဃီတသ့ဖဲအသ့လၢကွဲတပ်မၤလိဒီးတနံၤညါအတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.
- မၤကွဲဖိတဖန်ဒီးပုၤမၤတပ်ဖိဖျိတ်နိတ်ကျါဘာမဲင်တဖန်လီၤ.
- ဟ့ၣ်ကွဲခဲလက်ဒီးနိတ်ကျါဘာမဲင်တဖန်ဒီးနိတ်ဒီသဒါမဲင်တဖန်န့ၣ်လီၤ.
- ဟ်တပ်အခိတ်သ့ၣ်လၢတပ်ကမၤကွဲကွဲအပူၤမၤတပ်ဖိဒီး COVID-19 အတပ်မၤကွဲလၢခံၣ်တဘျီအဂီၢ်
- မၤကဆွဲတပ်သ့ၣ်ထီၣ်ကိးနံၤဒဲးဒီးမၤကဆွဲတပ်အမဲင်ဖဲခိတ်လၢတပ်ဖိဒ်အါအါတဖန်ခဲအံၤခဲအံၤလၢသ့တနံၤအတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.
- ဟ်ပနီၣ်ပုၤဟဲအိတ်သကိးတပ်လၢတမ့ၢ်ပုၤအကါဒိတ်တဖန်,လၢအဟ်ဃုာ်ပုၤမုာ်သးမၤကလိတပ်တဖန်န့ၣ်တက့ၢ်.
- ကွဲဟ့ၣ်ပုၤမၤတပ်ဖိဒီးကွဲဖိတဖန်လၢတပ်ဆိးကွဲဆါဘီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ဆုၢ်ကဒါကွဲပုၤမၤတပ်ဖိဒီးကွဲဖိတဖန်ဆူအဟံၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်အိတ်ထီၣ်ဒီး COVID-19 တပ်ဆါအပနီၣ်တဖန်အခါတက့ၢ်.

ကွဲတဖန်တပ်မုာ်လၢကဆဲးကျိးဆဲးကျါဒုးသ့ၣ်ညါအဝဲသ့ၣ်အတပ်ရဲၣ်တပ်ကျဲၤလီၤလီၤဆူအဝဲသ့ၣ်အပူၤမၤတပ်ဖိ,ဟံၣ်ဖိမီၤဖိတဖန်ဒီးကွဲဖိ တဖန်အအိတ်လၢလံာ်ကွဲဒီးထးခိတ်အကျိတ်တဖန်လၢအဒီးသန့ထီၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အပူၤတဝါအတပ်လိတ်ဘၣ်အဖိခိတ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲနမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမၤလိန့ၣ်ဘၣ်ဃးမံၣ်န့ၣ်စိထုတ်တပ်မၤလိတပ်ပူၤပူၤဖျဲးဖျဲးအတပ်ရဲၣ်တပ်ကျဲၤအဂီၢ်,ဝံသးစူၤလဲၤဘၣ်ဆူ [education.mn.gov](https://www.education.mn.gov) တက့ၢ်.

စံးဘျးဘၣ်နၤလီၤမံၣ်န့ၣ်စိထုတ်လၢနတပ်ဝံသးစူၤ,တပ်သ့မၤဘၣ်လိာ်နသးဒီးတပ်အိတ်သးအဂီၢ်ဒီးတပ်ဟ့ၣ်လီၤသးမၤတပ်လၢတပ်ကူၣ်ဘၣ် ကူၣ်သ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ယကွဲလၢလၢတပ်ကမၤသကိးဘၣ်တၢ်ဒီးနၤဒ်နတပ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အခိတ်မံးရှါနၤန့ၣ်လီၤ.

တပူၤဃီ, ပမၤလီၤတံၢ်ဝဲဒတ်လၢပကွဲဖိတဖန်, ပဝဲတဂၤစုာ်စုာ်ဒီးပဝဲကိးဂၤဒဲး,အိတ်ဒီးခွဲးယာ်,ဟ်ဃုာ်ဟ်ဂီၢ်ဒီးကဲခါးစး,ဟ်လုာ်ဟ်ပုၤ,တပ်ထံၣ် အီၤဒီးနၤဟူအီၤဒီးအိတ်ဒီးတပ်န့ၣ်ဃုထုတပ်လၢအတပ်အိတ်မူအပူၤဖဲအဒုာ်ကလုာ်မ့တမ့ၢ်အတပ်အိတ်တပ်ဆိးအလီၢ်အတပ်အိတ်သးမ့ၢ်အိတ်ဒ်လဲာ် အခါဒတ်လဲာ်န့ၣ်လီၤ.